

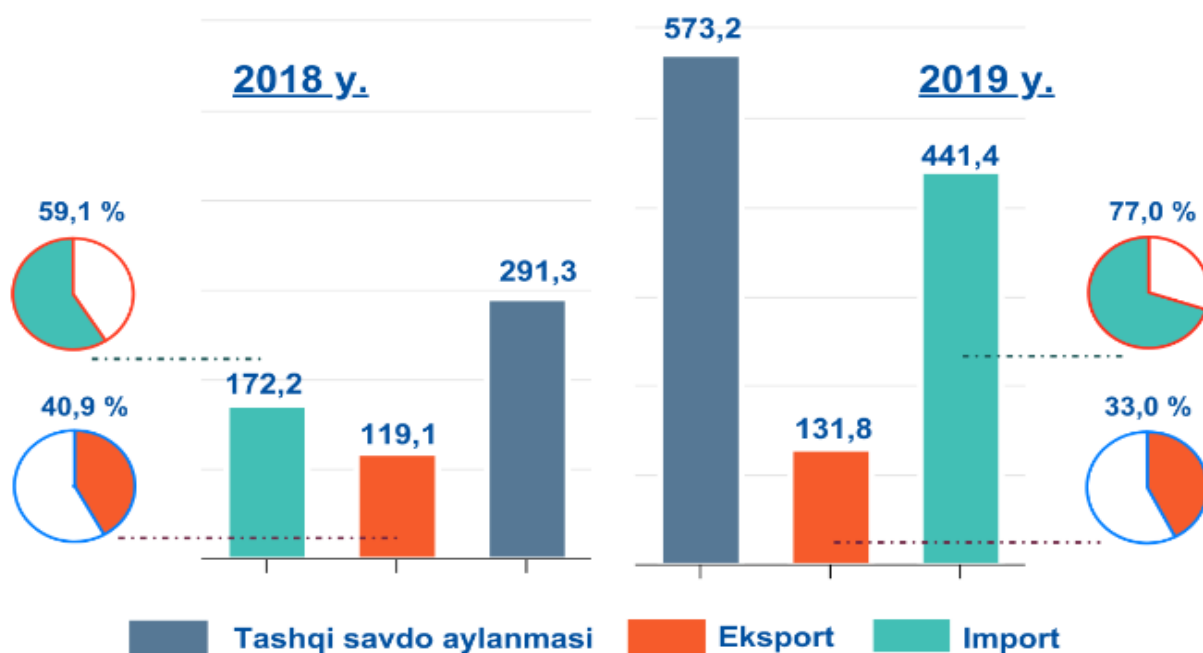
SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-dekabr*)

2019-yil yanvar-dekabr oylari yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 573,2 mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2018-yilning shu davriga nisbatan 196,7 % ga o'sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 131,8 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 110,7 %) va import hajmi 441,4 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 2,6 b. ga) yetdi. Tashqi savdo saldosini minus 309,6 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi

(yanvar-dekabr, mln. doll. AQSh, ulushi %)

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi. Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-dekabr oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, 2018-yilning mos davriga nisbatan 12,7 mln. AQSH dollarga ko'proq eksport qilindi, tovar va xizmatlar importi hajmi esa 2018-yilning mos davriga nisbatan 269,2 mln. AQSH dollariga ko'proqdir.

*dastlabki ma'lumot

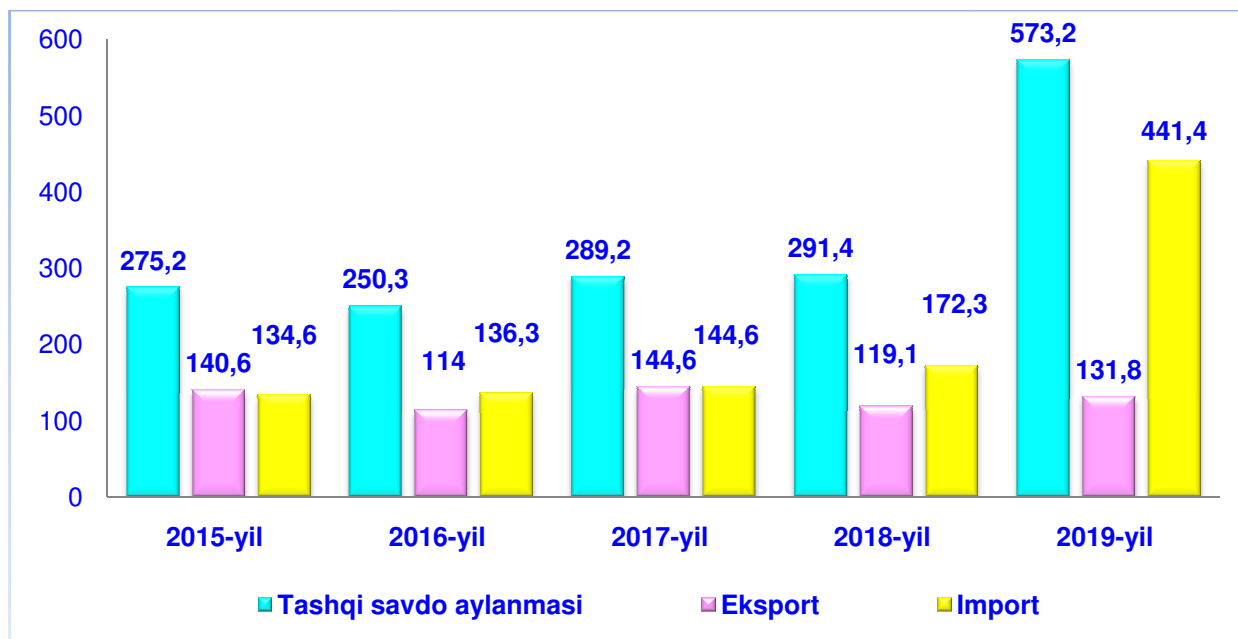
ViLOYat tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo'lgan 20 ta davlat (2019- yil yanvar-dekabr)

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	146,6	24,6	122,0	27,7	147,0
Qozog'iston	99,4	36,8	62,6	18,8	2,0 b.
Rossiya	83,9	19,4	64,5	15,9	2,0 b.
Germaniya	27,3	0,0	27,3	5,2	7,6 b.
Turkiya	25,6	3,5	22,1	4,8	172,6
Avstrya	22,3	-	22,3	4,2	12,8 b.
Koreya Respublikasi	12,8	0,1	12,7	2,4	98,4
Turkmaniston	10,6	0,3	10,3	2,1	2,2 b.
Afg'oniston	9,9	9,9	0,0	1,9	4,5 b.
Ukraina	9,3	2,4	6,9	1,8	3,5 b.
Chexiya	8,3	0,0	8,3	1,6	33,3 b.
Latviya	8,0	2,0	6,0	1,5	3,8 b.
Tojikiston	7,0	5,2	1,8	1,3	3,0 b.
Eron	6,0	4,7	1,3	1,2	74,4
Gruziya	4,9	1,0	3,9	0,9	13,0 b.
Qirg'izston	4,4	1,8	2,6	0,8	2,2 b.
Litva	4,4	-	4,4	0,8	2,7 b.
Italiya	3,7	0,0	3,7	0,7	4,2 b.
Hindiston	3,4	0,1	3,3	0,6	2,0 b.
Pokiston	3,3	3,1	0,2	0,6	4,6 b.

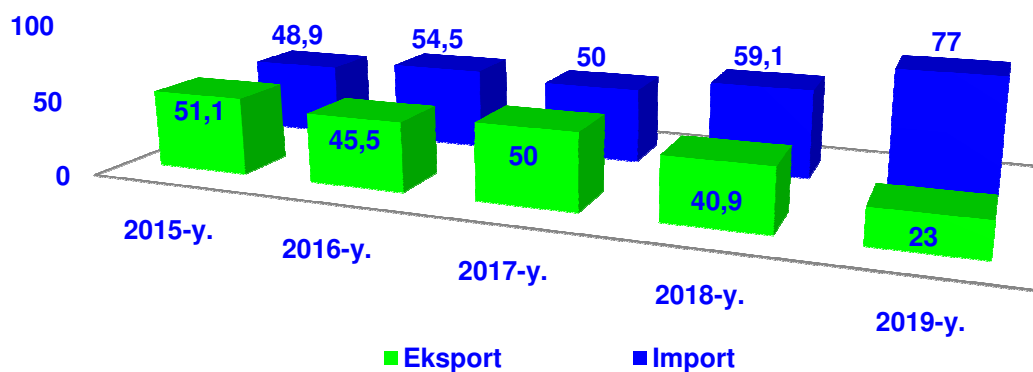
2019-yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bo'yicha tovarlar eksporti bilan shug'ullanuvchi korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan 56 taga ko'payib, 510 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi (yanvar-dekabr mln. AQSH dollari)

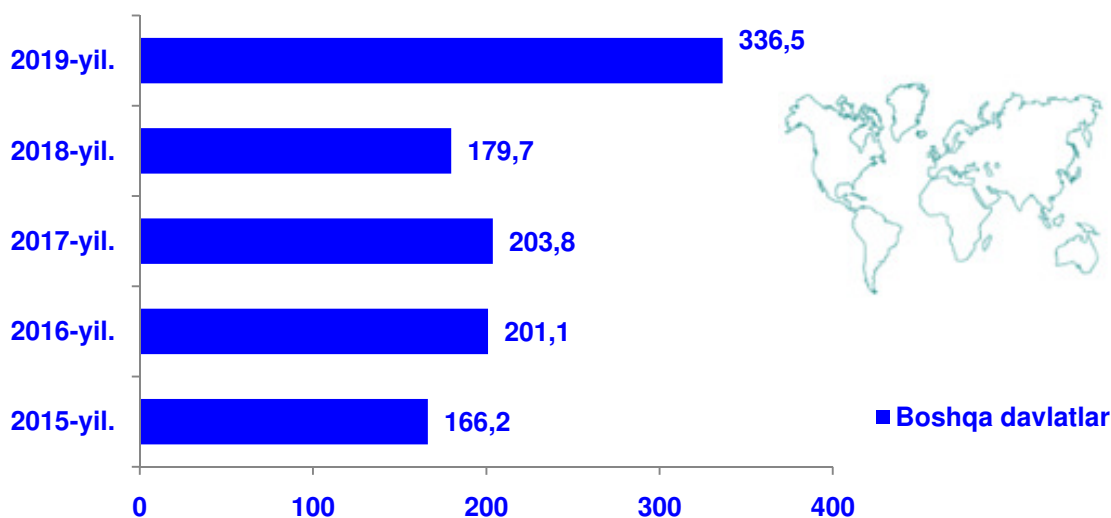
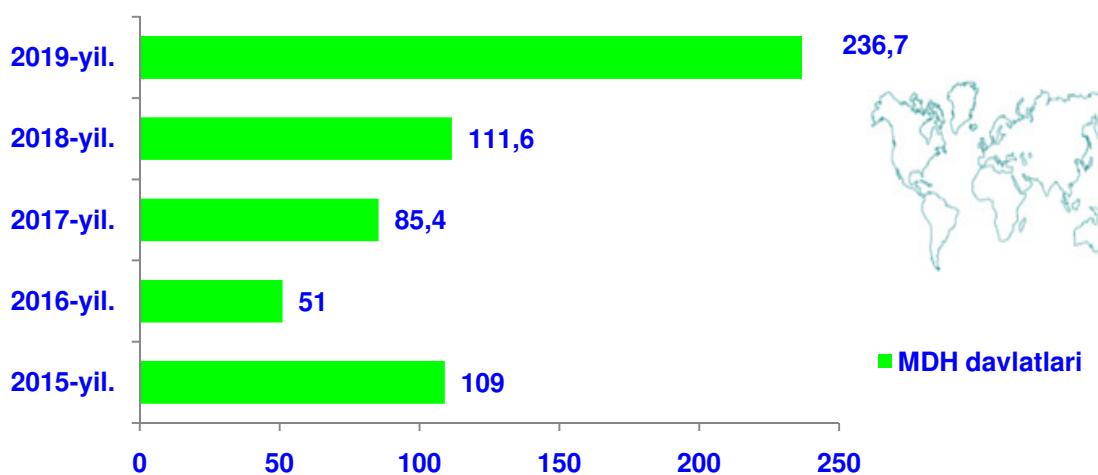
Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarning qolgan yillarga nisbatan o'sganligini ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019-yil yanvar-dekabr oyida amalga oshirilgan eksport hajmi, o'tgan yillarga nisbatan ko'payib, 131,8 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida eksport va import ulushi, %da (yanvar-dekabr)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-dekabr oylari tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 41,3 % ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi 2018-yilning shu davriga nisbatan 2,1 b. tashkil etdi.

**Tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa
Xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi**
(yanvar-dekabr, mln.AQSH.dollari)

Boshqa xorijiy davlatlarning, viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018-yilning yanvar-dekabr oylari 61,7 % ni tashkil qilgan bo‘lsa, joriy yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 58,7 % ga yetdi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan 187,2 % ga o‘tdi.

Sirdaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
Xitoy	93,9	111,2	159,6
eksport	40,2	33,4	26,1
import	53,7	77,8	133,5
saldo	-13,5	-44,4	-107,4
Qozog'iston	42,8	52,6	110,4
eksport	28,3	35,1	39,1
import	14,5	17,5	71,4
saldo	13,8	17,6	-32,3
Rossiya	27,2	44,6	89,4
eksport	18,1	22,8	21,0
import	9,1	21,8	68,4
saldo	9,0	1,0	-47,4
Turkiya	14,5	15,4	27,6
eksport	7,4	5,6	4,8
import	7,1	9,8	22,8
saldo	0,3	-4,2	-18,0
Germaniya	6,6	4,2	27,7
eksport	0,1	0,0	0,0

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
import	6,5	4,2	27,7
saldo	-6,4	-4,2	-27,7
Avstrya	0,5	3,3	25,6
eksport	0,1	0,0	-
import	0,4	3,3	25,6
saldo	-0,3	-3,3	-25,6
Koreya Respublikasi	15,6	13,7	12,9
eksport	0,0	0,0	0,1
import	15,6	13,7	12,8
saldo	-15,6	-13,7	-12,7
Turkmaniston	1,5	5,1	12,3
eksport	1,3	0,2	1,3
import	0,2	4,9	11,0
saldo	1,1	-4,7	-9,7
Afg'oniston	8,0	4,5	10,7
eksport	8,0	4,3	10,7
import	-	0,1	0,0
saldo	8,0	4,3	10,7
Ukraina	8,1	3,2	10,0
eksport	0,7	2,3	2,6
import	7,4	0,9	7,4

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
saldo	-6,7	1,4	-4,8
Latviya	1,3	2,5	8,6
eksport	0,9	0,1	2,1
import	0,4	2,4	6,5
saldo	0,5	-2,3	-4,4
Chexiya	5,5	0,3	8,3
eksport	0,2	0,0	0,0
import	5,3	0,3	8,3
saldo	-5,1	-0,3	-8,3
Tojikiston	2,6	2,5	7,7
Eksport	2,0	2,1	5,6
import	0,6	0,4	2,1
saldo	1,4	1,7	3,5
Eron	20,4	8,4	6,5
eksport	18,9	5,9	4,7
import	1,5	2,5	1,8
saldo	17,4	3,4	2,9
Gruziya	8,9	0,4	5,7
eksport	8,4	0,0	1,0
import	0,5	0,4	4,7
saldo	7,9	-0,4	-3,7

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
Litva	1,4	2,3	4,9
eksport	0,0	0,0	-
import	1,4	2,3	4,9
saldo	-1,4	-2,3	-4,9
Italiya	0,8	1,4	4,4
eksport	0,0	-	-
import	0,8	1,4	4,4
saldo	-0,8	-1,4	-4,4
Hindiston	5,1	1,8	3,7
eksport	0,7	0,2	0,3
import	4,4	1,6	3,7
saldo	-3,7	-1,4	-3,4
Qirg'iziston	1,6	2,1	3,6
eksport	1,3	1,0	1,9
import	0,3	1,1	1,7
saldo	1,0	-0,1	0,2
Pokiston	2,5	0,7	3,3
eksport	0,3	0,5	3,1
import	2,2	0,2	0,2
saldo	-1,9	0,3	2,9

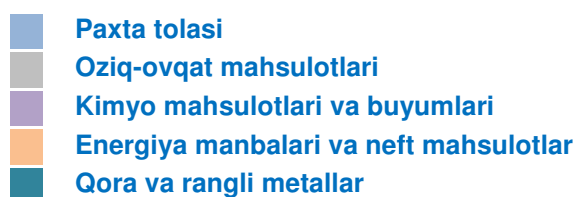
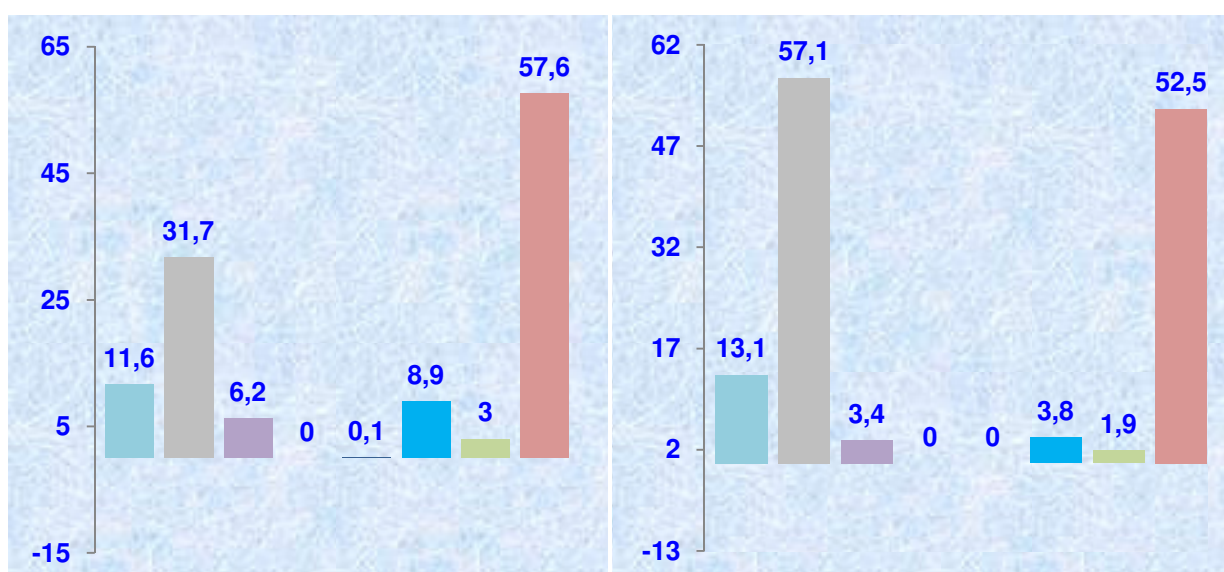
EKSPORT

2019-yil yanvar-dekabr oyida eksport hajmi 131,8 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 110,7 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida asosan to'qimachilik va to'qimachilik buyumlari (22,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari (43,3 %), paxta tolasi (9,9 %) ni tashkil qiladi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSh.dollari)

2018-yil

2019-yil

2019-yilning yanvar-dekabr oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2 barobarga o'sish o'zgarishlari qayd etildi va 2019-yilning yanvar-dekabr oyida amalga oshirilgan eksportning umumiy hajmida ayrim turdagi tovar va xizmatlarda yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

Eksport tarkibi

(2019-yil yanvar-dekabr)

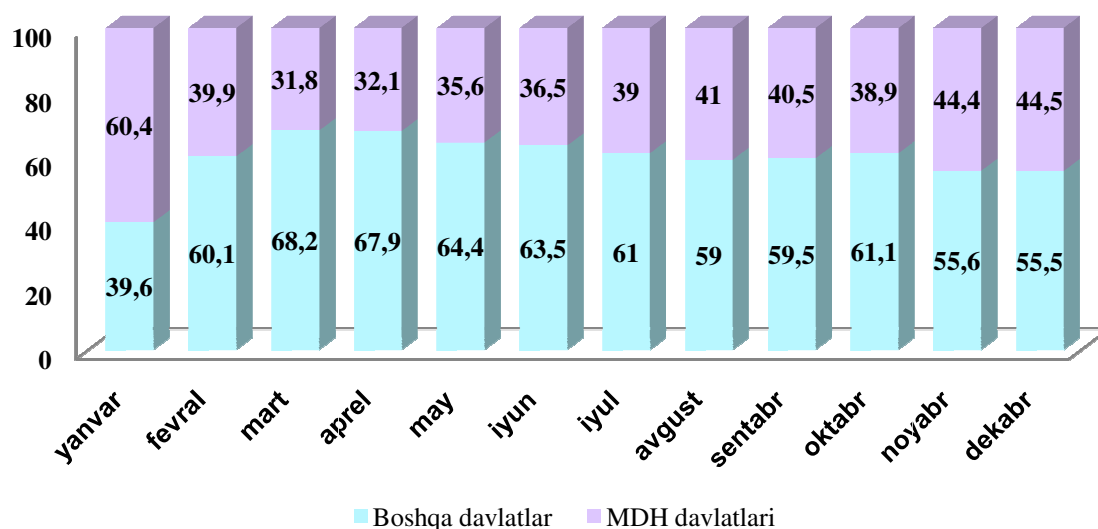
	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	131,8	110,7	100,0	73,1	113,0	100,0	58,6	107,9	100,0
Paxta tolasi	13,1	113,0	9,9	-	-	-	13,1	133,0	22,3
Oziq-ovqat mahsulotlari	57,1	180,3	43,3	34,7	2,5 b.	47,5	22,4	126,1	38,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	3,4	55,4	2,6	3,4	56,1	4,6	0,0	15,6	0,0
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	3,8	42,5	2,9	3,8	47,1	0,1	0,0	-	-
Xizmatlar	1,9	65,4	1,5	1,3	102,5	1,7	0,6	38,7	1,1
Boshqalar	52,5	90,9	39,8	30,0	88,8	41,0	22,5	93,9	38,3

Eksport tarkibi dinamikasi (mln. AQSH dollari)

Tarkibi	2015-yil yanvar- dekabr	2016-yil yanvar- dekabr	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
Jami	140,6	114,0	144,6	119,1	131,8
Paxta tolasi	39,5	39,9	27,3	11,6	13,1
Oziq-ovqat mahsulotlari	53,5	15,0	35,4	31,7	57,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	1,5	2,0	1,4	6,1	3,4
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	-	-	-	0,0	0,0
Rangli metallar va undan tayyorlangan buyumlar	0,8	0,5	5,6	0,1	-
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	3,6	10,8	7,7	8,9	3,8
Xizmatlar	1,3	0,8	1,4	3,0	1,9
Boshqalar	40,4	45,0	65,8	57,7	52,5

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2019-yilning yanvar-dekabr oylari mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 12,7 mln. AQSH dollariga ko'p eksport qilindi va 131,8 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 1,9 mln. AQSH dollarga yetgan.

**2019-yilda MDH va boshqa xorijiy davlatlarning
tovar va xizmatlar eksportidagi ulushi %**
(oylar kesimida)

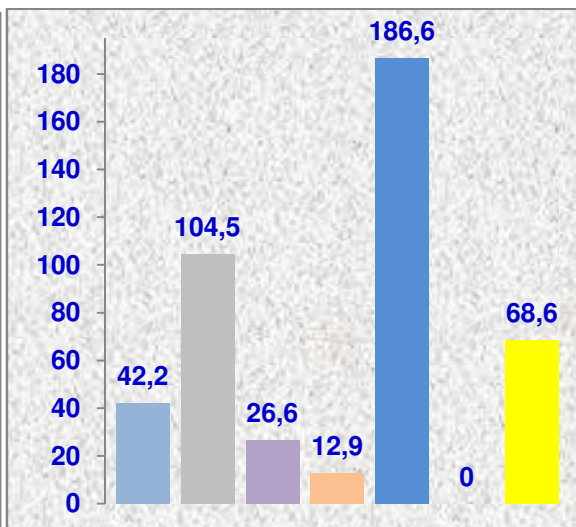
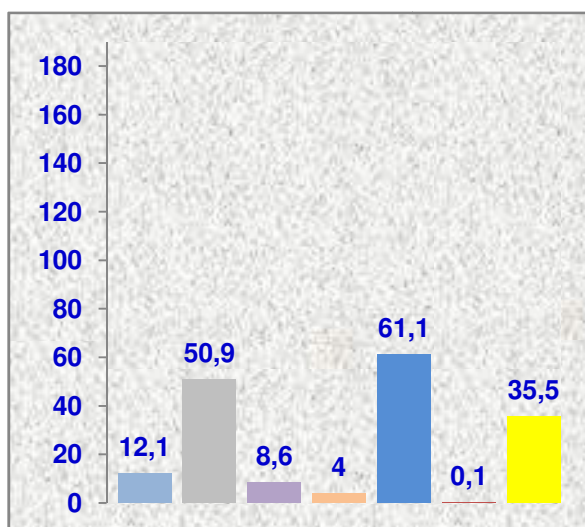
IMPORT

2019-yilning yanvar-dekabr oyida import hajmi 441,4 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 2,6 b. ga) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina uskunalari (42,3), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (23,7) energiya manbaalari (6,0), hamda qora va rangli metallar (2,9) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi
(mln.AQSh doll)

2018-yil
yanvar-dekabr

2019-yil
yanvar-dekabr

Oziq-ovqat mahsulotlari
Kimyo mahsulotlari va buyumlari

Mashina va asbob-uskunalar
Xizmatlar

■ Energiya manbaalari va neft mahsulotlari
■ Qora va rangli metallar

■ Boshqalar

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-dekabr oylari mobaynida viloyatda import qilinayotgan tovar va xizmatlar dekabr oyiga nisbatan 34,1 mln. AQSH dollarga ko'p import qilindi va 441,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Import tarkibi (2019-yil yanvar-dekabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	441,4	2,5 b.	100,0	163,5	3,5 b.	100,0	277,9	2,2 b.	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	42,2	3,5 b.	9,6	34,6	4,2 b.	21,2	7,6	195,8.	2,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	104,5	2,0 b.	23,7	33,3	2,4 b.	20,4	71,1	192,0	25,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	26,6	3,1 b.	6,0	26,6	3,2 b.	16,3	0,1	18,2	0,0
Qora metallar	11,7	3,7 b.	2,6	5,4	2,6 b.	3,3	6,3	6,2 b.	2,3
Rangli metallar	1,2	139,0	0,3	0,3	40,0 b.	0,2	1,0	110,4	0,3
Mashina va asbob-uskunalar	186,6	3,1 b.	42,3	38,1	11,4 b.	23,3	148,4	2,6 b.	53,4
Xizmatlar	0,0	-	-	-	-	-	0,0	17,2	0,0
Boshqalar	68,8	193,5	15,5	25,2	2,3 b.	15,4	43,4	177,0	15,6

Import tarkibi dinamikasi (mln. AQSH dollari)

Tarkib	2015-yil yanvar- dekabr	2016-yil yanvar- dekabr	2017-yil yanvar- dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
Jami	134,6	136,3	144,6	172,3	441,4
Oziq-ovqat mahsulotlari	30,7	6,7	17,0	12,1	42,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	32,4	57,2	44,3	50,9	104,5
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,3	0,1	0,4	8,6	26,6
Qora metallar	1,3	2,2	5,2	3,1	11,7
Rangli metallar	0,1	0,5	0,9	0,9	1,2
Mashina va asbob- uskunalar	56,2	49,3	47,2	61,1	186,6
Xizmatlar	2,8	2,1	0,1	0,1	0,0
Boshqalar	10,8	18,2	29,6	35,5	68,8

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2019-yilning yanvar-dekabr oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, 2018-yilning mos davriga nisbatan 269,1 mln. AQSH dollariga kop import qilindi va 441,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

**Sirdaryo viloyatida
asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi
(yanvar-dekabr)**

.Davlat nomi	mln. AQSH dollari		o'lish sur'ati, %		o'rni	
	2018-y.	2019-y.	2018-y.	2019-y.	2018-y.	2019-y.
Xitoy	77,8	133,5	144,9	171,7	1	1
Qozog'iston	17,5	71,4	120,7	4,7 b.	3	2
Rossiya	21,8	68,4	2,4 b.	3,1 b.	2	3
Germaniya	4,2	27,7	64,3	6,6 b.	7	4
Avstrya	3,3	25,6	7,7 b.	7,7 b.	8	5
Turkiya	9,8	22,8	3,5 b	2,3 b.	5	6
Kopea Respublikasi	13,7	12,8	88,1	93,4	4	7
Turkmaniston	4,9	11,0	22,3 b	2,2 b.	6	8
Chexiya Respublikasi	0,3	8,3	6,0	25,6 b.	24	9
Ukraina	0,9	7,4	11,8	8,5 b.	16	10
Latviya	2,4	6,5	5,8 b	2,7 b.	10	11
Litva	2,3	4,9	172,6	2,0 b.	11	12
Gruziya	0,4	4,7	74,5	12,5 b.	20	13
Italiya	1,4	4,4	198,9	3,1 b.	13	14
Hindiston	1,6	3,4	35,4	2,1 b.	12	15
Sloveniya	-	3,2	-	3,2 b.	-	16
Vengriya	0,6	2,5	51,4	4,0 b.	17	17
Tojikiston	0,4	2,1	65,6	5,5 b.	21	18
Qirg'iziston	1,2	1,7	4,8 b.	142,0	14	19

2019-yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda 60 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Germaniya, Avstrya va Turkiya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 349,9 mln. AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 79,1 % ini tashkil qiladi.

Shu o'rinda ta'kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan qurilish mahsulotlari importi o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon qurilish materiallari bilan to'yintirish bo'yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi
Tel.:71-230-86-34**